

Sygnatura akt I Ns 13/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Brzezinach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Joanna Rezler-Wiśniewska

Protokolantst. sek. sąd. Bogusława Szubert

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2016r. w Brzezinach

na rozprawie sprawy z wniosku S. J.

przy udziale (...) SA z siedzibą w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

POSTANAWIA:

- 1) oddalić wniosek;
- 2) ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 13/16

UZASADNIENIE

W dniu 7 stycznia 2016r. S. J., będąc fachowo reprezentowany przez pełnomocnika - adwokata, złożył wniosek o ustanowienie służebności przesyłu i sformułował go jako żądanie: „ustanowienia na prawie własności nieruchomości, składającej się m.in. z działek nr (...), położonej w miejscowości B., o łącznej powierzchni 3,6399 ha, dla której Sąd Rejonowy w Brzezinach, IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgi wieczyste o nr (...) (działki nr (...)), (...) (działka nr (...)), (...) (działki nr (...)) służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy przemysłowego (...) S.A. z siedzibą w K., w związku z posadowieniem na nieruchomości obciążonej urządzeń przesyłowych, tj. napowietrznej linii elektroenergetycznej wraz ze słupami wsporczyymi”.

Poza tym wniósł o zasądzenie od uczestnika postępowania jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności w kwocie ustalonej przez biegłego sądowego rzeczoznawcę majątkowego oraz za korzystanie z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji posadowionych urządzeń przesyłowych, w tym wykonywania konserwacji i modernizacji. Wniósł o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wniosku podał, że ani on ani jego poprzednicy prawni nie wyrazili zgody na posadowienie na ich nieruchomości linii elektroenergetycznej. W księgach wieczystych prowadzonych dla tych nieruchomości nie zostały ujawnione żadne służebności gruntowe lub służebności przesyłu dotyczące tej linii, ani żadne inne prawa do korzystania z tych nieruchomości przez uczestnika. Oznacza to, że uczestnik korzysta z tych nieruchomości bezumownie. Istniejące na nieruchomościach urządzenia przesyłowe powodują, że wnioskodawca nie może swobodnie dysponować nieruchomością, m.in. z uwagi na powierzchnię pasa technologicznego i strefę oddziaływania urządzeń przesyłowych. Położenie linii utrudnia korzystanie z nieruchomości. Przesądowo wnioskodawca zwrócił się do uczestnika postępowania o uregulowanie stanu prawnego istniejących na nieruchomości urządzeń przesyłowych, przez odpłatne ustanowienie służebności przesyłu, wyliczając kwotę wynagrodzenia umownego na 560.867zł. Uczestnik postępowania wyraził tym zainteresowanie, ale pismem z dnia 29 września 2015r. zaproponował wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu w kwocie 2.634zł, na co wnioskodawca nie wyraził zgody.

[wniosek k.1-3]

W odpowiedzi na wniosek uczestnik - (...) S.A. w K., będąc fachowo reprezentowany przez pełnomocnika - adwokata, wniósł o oddalenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu w całości i zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uczestnik wskazał, iż ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości wskazanej we wniosku jest bezprzedmiotowe z uwagi na nabycie tej służebności w drodze zasiedzenia w dobrej wierze przez poprzednika prawnego uczestnika - (...) S.A. z siedzibą w W.. Zgłosił zarzut zasiedzenia. Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2016r. doprecyzował, że datą pewną rozpoczęcia biegu zasiedzenia jest dzień 1 stycznia 1989r., upływ okresu zasiedzenia nastąpił po 20 latach.

Podniósł niezasadność żądania wniosku z uwagi na to, że uczestnik posiada stosowny tytuł do korzystania z nieruchomości objętych postępowaniem.

Zakwestionował długość linii przesyłowych w granicach działki podaną przez wnioskodawcę jako 550 m bez podania żadnych danych, które uprawdopodobniałyby to twierdzenie. Zarzucił, że wnioskodawca nie określił szerokości właściwego, jego zdaniem, pasa technologicznego oraz strefy oddziaływania urządzeń przesyłowych ograniczając się jedynie do wskazania, że w związku z ich istnieniem nie może swobodnie dysponować nieruchomością. Wobec powyższego niemożliwe jest ustalenie, rozmiaru tych ograniczeń. Z wniosku nie wynika w jaki sposób nieruchomość jest obecnie wykorzystywana. Z załączonego odpisu z rejestru gruntów i odpisu zwykłego księgi wieczystej natomiast wynika, że działki objęte wnioskiem stanowią grunty orne. Uczestnik podniósł, że przebiegająca nad gruntami ornymi linia elektroenergetyczna w żaden sposób nie ogranicza korzystania z nieruchomości w zakresie przebiegu linii, pasa technologicznego i strefy oddziaływania urządzeń przesyłowych.

Z ostrożności procesowej zaprzeczył, jakoby kiedykolwiek uznał za adekwatną kwotę wynagrodzenia umownego za ustanowienie służebności przesyłu zgłoszonego w piśmie wnioskodawcy z dnia 22 grudnia 2014r. , bądź aby uznał roszczenie o ustanowienie służebności przesyłu co do zasady w sposób wyraźny bądź dorozumiany. Na rozprawie wyjaśnił, że praktykowane było w przeszłości ugodowe ustanowienie służebności, aby zaoszczędzić na kosztach sądowych, tak aby nie trzeba było występować z odrębnym wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia, ale obecnie już się tego nie stosuje, nie chciał więc polubownego załatwienia sprawy.

[odpowiedź na wniosek k.35 – 49, protokół rozprawy k. 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:48:07, protokół rozprawy k. 118 -znacznik czasowy nagrania : 00:08:48 – 00: 18: 00]

W piśmie z dnia 11 kwietnia 2016r. i na rozprawie wnioskodawca za pośrednictwem swojego pełnomocnika podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, nie uznał zarzutu zasiedzenia, przedstawił szeroko argumentację prawną w tym zakresie, nie zgłosił żadnych innych wniosków dowodowych poza tymi, które zostały powołane w piśmie wszczynającym postępowanie. A po uprzedzeniu przez przewodniczącą, że zamierza zamknąć rozprawę w celu wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie ewentualnie postanowienia wstępnego w przedmiocie zarzutu zasiedzenia i otwarcia rozprawy na nowo. Pełnomocnik wnioskodawcy popierał wniosek, żądał ustanowienia służebności przesyłu w taki sposób jaki został wskazany w piśmie wszczynającym postępowanie , podtrzymał tylko te wniosku dowodowe, które były w tym piśmie powołane, żadnych innych nie zgłosił.

[pismo przygotowawcze k. 103 – 107, protokół rozprawy k. 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:46:30 – 00:48: 07]

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca jest właścicielem nieruchomości gruntowych o charakterze rolnym położonych w B., składających się z działek gruntu o nr (...) i (...), o łącznej powierzchni 3,6399 ha, dla której Sąd Rejonowy w Brzezinach prowadzi księgi wieczyste o nr (...) (działki nr (...)), (...) (działka nr (...)) i (...) (działki nr (...)).

[odpisy zwykłe ksiąg wieczystych k.21-26; wypis z ewidencji gruntów k.20]

Nad tymi działkami przebiega należąca do (...) S.A. w K. linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV relacji R. – P., R. – O. (w trakcie budowy) – obecnie : Ł. – P., w przęsłach (...) (działki nr (...)) (...) (działka nr (...)), (...) (działka nr (...)). Na działce nr (...) jest także zlokalizowane stanowisko słupa nr (...)zaś na działkach nr (...) nie znajdują się żadne urządzenia przesyłowe stanowiące własność uczestnika, nieruchomości te znajdują się natomiast w pasie technologicznym przedmiotowej linii.

[bezsporne; oświadczenie uczestnika w odpowiedzi na wniosek k. 35 – 49, zeznania świadka Z. W. k. 118-v - 119 - znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:31: 51]

Linia 400 kV O. – R., P. – R. została wybudowana na podstawie uzyskanych przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w przepisany trybie i tak:

- decyzją nr (...) Zastępcy Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z 29 kwietnia 1985r. ustalono lokalizację inwestycji w postaci linii elektroenergetycznej 440 kV R. – Ł. – P., zobowiązując Ministerstwo Górnictwa i Energetyki do dokonania uzgodnień lokalizacji projektowanych linii elektroenergetycznych z Ministerstwem Komunikacji oraz z Urzędem Ochrony (...).

[decyzja k.59, zeznania świadka Z. W. k. 118-v - 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00]

- decyzją Urzędu Wojewódzkiego w S. z (...) zatwierdzono poprzednikowi prawnemu uczestnika postępowania – (...)plan realizacyjny zawierający linię elektroenergetyczną 400 kV Ł. – P., w tym na terenie gminy i miasta B.. Decyzja ta uprawomocniła się w dniu 17 stycznia 1986r.

[decyzja k. 60 - 61, zeznania świadka Z. W. k. 118-v – 119-znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00]

- decyzją Głównego Architekta Wojewódzkiego z (...) w sprawie (...). II. (...) udzielono pozwolenia na budowę linii energetycznej 400 kV Ł. – P. od słupa nr (...)do słupa (...)na terenie ówczesnego województwa (...), między innymi na terenie gminy B.. Treść decyzji została przekazana naczelnikom gmin, na terenie których linia miała zostać zlokalizowana, w tym Naczelnikowi Gminy B., celem powiadomienia właścicieli gruntów.

[decyzja k. 62, zeznania świadka Z. W. k. 118-v 119-znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00]

Powyższe decyzje obejmowały również nieruchomości należące obecnie do wnioskodawcy, zlokalizowane w rejonach przęseł nr (...). Żadna z powołanych wyżej decyzji nie została podważona ani uznana za nieważną przez właściwy organ, wszystkie one funkcjonują w obrocie.

Po wybudowaniu, przedmiotowa linia została przekazana na majątek poprzednika prawnego uczestnika postępowania – (...)

Od chwili odbioru linia ta była stale eksploatowana i poddawana czynnościom konserwującym oraz modernizującym przez uczestnika i jego poprzedników prawnych. Zarówno uczestnik obecnie jak i jego poprzednicy prawni w przeszłości korzystali z przedmiotowych urządzeń przesyłowych, wykonując wobec nich uprawnienia właścicielskie polegające m.in. na okresowych oglądach, spisach, naprawach, planowych konserwacjach.

Nie było żadnych sprzeciwów w tym przedmiocie ze strony wnioskodawcy ani jego poprzedników prawnych.

[zeznania świadka Z. W. k. 118-v - 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00]

W 1988r. został dokonany podział Centralnego O. Energetycznego , w skutek czego powstało (...)z siedzibą w Ł..

Przedsiębiorstwo Państwowe (...)w Ł. przejęło zorganizowaną część przedsiębiorstwa poprzednika prawnego, w skład którego wchodziła linia elektroenergetyczna 400 kV O. – R., P. – R..

[zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1988r. z załączn. k. 63 - 70]

Następnie na podstawie zarządzenia Ministra Przemysł i Handlu z 9 lipca 1993r. dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego o nazwie (...) z siedzibą w Ł. w celu wniesienia zorganizowanej części mienia tego przedsiębiorstwa do spółki (...) Spółka Akcyjna w W..

Z załącznika do tego zarządzenia w postaci „Wykazu składników majątkowych przekazanych do (...) S. A.” wynika, że m.in. linia elektroenergetyczna 400 kV O. – R., P. – R. została przekazana tej spółce. Potwierdza to również uchwała podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu (...), na podstawie której powyższą linię elektroenergetyczną, jako wydzieloną część przedsiębiorstwa państwowego (...)w Ł. wniesiono do spółki (...) S.A.

[zarządzenie (...) wraz z protokołem przekazania - przejęcia k. 71 – 73, uchwał wraz z załącznikami k. 74 - 90]

W dniu 5 października 2007r. w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszono plan podziału spółki (...) S.A. z siedzibą w W.. W podziale uczestniczyły: spółka (...) S. A. z siedzibą w W. jako spółka dzielona i spółka (...) S.A. z siedzibą w W. jako spółka przejmująca.

W dniu 24 października 2007r. spółka (...) S.A zmieniła nazwę na (...) S.A. Natomiast w dniu 5 grudnia 2007r. Walne Zgromadzenie spółki (...) S.A. z siedzibą w W. podjęło uchwałę w sprawie podziału przedmiotowej spółki w podziale spółki (...) S.A. Zaplanowano, że spółka (...) S.A. z siedzibą w W. przejmuje wydzieloną część majątku spółki (...) S.A. (przed zmianą nazwy – spółki (...) S.A.), w tym przedmiotową linię elektroenergetyczną. To przejęcie majątku przez spółkę (...) S.A. z siedzibą w W. nastąpiło z dniem wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) S.A., tj. z dniem 28 grudnia 2007r. Natomiast w dniu 11 grudnia 2008r. spółka (...) S.A. zmieniła nazwę (...) S.A.

[akt notarialny k. 91 – 98, zeznania świadka Z. W. k. 118-v - 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00, oświadczenie uczestnika w odpowiedzi na wniosek k. 35 – 49]

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m. St. Warszawy w Warszawie z dnia 9 stycznia 2013r. w sprawie WA.XIV Ns – Rej. KRS/(...) nastąpiła zmiana nazwy firmy z (...) S.A. na (...) S.A.

[odpis pełny z KRS uczestnika k. 52 - 58]

Na terenie, na którym znajduje się nieruchomość wnioskodawcy, nie było żadnej zmiany w przebiegu linii elektroenergetycznych. Powołane wyżej decyzje administracyjne były podstawą podjęcia prac w terenie. Prace terenowe rozpoczęły się w 1987r., a zakończyły w 1988r. uruchomieniem linii. Na działce wnioskodawcy nr (...) jest zlokalizowany jeden słup nr (...), a przez pozostałe działki przebiegają tylko przewody. Właściciel linii elektroenergetycznej na podstawie prawa budowlanego i elektroenergetycznego ma obowiązek wykonywać szereg prac eksploatacyjnych, konserwacyjnych i remontowych. Mają one charakter cykliczny. Podstawowe prace to obchody terenu. Polegają one na tym, że pracownicy firm działających na zlecenie uczestnika postępowania przemieszczają się wzdłuż całej linii elektroenergetycznej bezpośrednio pod przewodami dokonując szczegółowej oceny stanu technicznego poszczególnych jej elementów, takich jak fundamenty, konstrukcja słupów, izolatorów, przewodów roboczych i przewodów odgromowych. Poza tym dokonuje się szczegółowej oceny i opisanie stopnia zagospodarowania nieruchomości pod przewodami, tj. stopnia zadrzewienia i lokalizacji obiektów budowlanych. Z tych obchodów sporządzany jest dokument – karta oględzin, na podstawie której przedsiębiorstwo przesyłowe sporządza wewnętrzny dokument nazwany oceną stanu technicznego za dany rok dla danej linii. Do niego przenoszone są sugestie z karty pracy i na tej podstawie powstają plany prac remontowych dla danej linii. Taka jest praktyka co do wszystkich linii przesyłowych uczestnika postępowania, także co do linii przebiegającej przez działki wnioskodawcy.

W 2009r. była dokonywana naprawa przedmiotowej linii bez zmiany jej przebiegu, polegała na wymianie przewodów odgromowych, naprawie i zabezpieczeniu antykorozyjnym fundamentów, na których posadowione są słupy, naprawie i wymianie izolatorów, na których zawieszono są przewody robocze, podłączeniu wraz z regulacją zwisów.

Sama wymiana izolatorów natomiast następuje sukcesywnie w zależności od potrzeb.

Wnioskodawca nie zgłaszał żadnych protestów co do urządzeń przesyłowych, dopiero w 2014r. zażądał ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem. Wszystkie działki wnioskodawcy, na których znajdują się urządzenia przesyłowe uczestnika to orne pola, nie są ogrodzone. Osoba dokonująca obchodu może się bez żadnego uszczerbku dla nieruchomości przemieścić pod przewodami, więc nie było potrzeby kontaktowania się z wnioskodawcą w celu wyrażenia zgody na obchód. Przy naprawie fundamentów wymagana jest zgoda właściciela na dokonanie tych czynności, uzyskiwała ją firma dokonująca naprawy na zlecenie powoda. Od 2 lat uczestnik postępowania jako właściciel urządzeń przesyłowych wymaga, aby wykonawca dokumentował taką pisemną zgodę właściciela nieruchomości po to, aby zabezpieczyć się przed roszczeniami regresowymi. Poprzednio uczestnikowi wystarczyło oświadczenie wykonawcy w tym przedmiocie. Gdyby właściciel odmówił wykonawcy takiej zgody, to firma przesyłowa kontaktuje się z właścicielem w celu porozumienia się w kwestii udostępnienia terenu, gdy to nie przynosi efektu, występuje o wydanie odpowiedniej decyzji administracyjnej. W przypadku nieruchomości wnioskodawcy, na której znajduje się słup, nie było wszczynane postępowanie administracyjne w związku z remontem przeprowadzonym w 2009r., co oznacza, że doszło do porozumienia pomiędzy właścicielem nieruchomości a wykonawcą remontu co do udostępnienia gruntu.

[zeznania świadka Z. W. k. 118-v - 119 -znacznik czasowy nagrania : 00:20:36 – 00:46:00]

W latach 2014 – 2015 uczestnicy prowadzili pertraktacje co do zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, nie doszli jednak do porozumienia.

[pisma k. 6 - 12]

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Wniosek podlega oddaleniu już na wstępnym etapie badania sprawy z kilku powodów:

1/. okazał się skuteczny zarzut nabycia przez zasiedzenie przez uczestnika postępowania ewentualnie jego poprzednika prawnego w dobrej wierze z upływem 20 lat od daty pewnej uruchomienia linii elektroenergetycznej, tj. 1 stycznia 1989r. , przy uwzględnieniu wejścia w życie przepisów o możliwości zasiedzenia przez państwowe osoby prawne, tj. od 1 lutego 1989r., czyli w lutym 2009r., służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, przynajmniej w zakresie przebiegu samej linii energetycznej i słupa, zlokalizowanych na nieruchomości wnioskodawcy. Co do pasa ochronnego w niniejszym postępowaniu jego zakres nie został ustalony z uwagi na brak wniosków dowodowych wnioskodawcy w tym zakresie, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia. Ciężar dowodzenia w tym przedmiocie spoczywał na wnioskodawcy (art. 6 k.c.), bo to on dochodził ustanowienia służebności i wobec tego powinien wskazać jej zakres, co przy specyfice służebności przesyłu, oznacza, że także ze strefą ochronną oraz zakresem terytorialnym tej strefy udowodnić (biegły z zakresu energetyki), bo było to sporne (odpowiedź na wniosek – zastrzeżenia co do obszaru i zakresu oddziaływania linii oraz ograniczeń z tym związanych dla nieruchomości obciążonej) oraz złożyć odpowiednią mapę obrazującą przebieg służebności, która to mapa mogłaby być podstawą do ujawnienia tej służebności w księdze wieczystej ewentualnie wnioskować o powołanie biegłego geodety celem sporządzenia takiej mapy.

Zakres zarzutu zasiedzenia jest wyznaczony zakresem wniosku głównego, nie wymaga przedłożenia odpowiedniej mapy, bo nie skutkuje stwierdzeniem zasiedzenia w treści orzeczenia, jest jedynie przedmiotem ustaleń przesłankowych przy rozpoznaniu wniosku głównego. Aby służebność tę ujawnić w księdze wieczystej

przedsiębiorstwo przesyłowe będzie musiało wystąpić z odrębnym wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia i w tamtym postępowaniu to na nim będzie spoczywał obowiązek przedłożenia mapy do celów prawnych.

-Wprowadzenie do Kodeksu cywilnego służebności przesyłu dopiero od 3 sierpnia 2008r. nie jest przeszkodą do zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Zgodnie z art. 244 k.c. katalog praw rzeczowych był i jest katalogiem zamkniętym (numerus clausus). Obciążenie nieruchomości prawem rzeczowym ograniczonym w postaci służebności przesyłu za wynagrodzeniem następuje w wyniku umowy, orzeczenia sądowego albo decyzji administracyjnej. Jedyne wyjątek nabycia z mocy prawa tej służebności odnosi się do zasiedzenia służebności (art. 305² k.c. w zw. z art. 292 k.c.). W dacie orzekania służebność przesyłu została przewidziana w Kodeksie cywilnym, została dodana w wyniku nowelizacji ustawą z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008r., Nr 116 poz. 731), która weszła w życie w dniu 3 sierpnia 2008r.

Stosownie do treści art. 305² § 2 k.c., jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Uprawnienie właściciela nieruchomości jest korelatem uprawnienia przedsiębiorcy (art. 305² § 1 k.c.). Z wnioskiem o ustanowienie służebności może zatem wystąpić zarówno przedsiębiorca (gdy właściciel odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności), jak i właściciel nieruchomości (w razie odmowy przedsiębiorcy).

Do powołanej wyżej nowelizacji w polskim prawie funkcjonowały zatem tylko dwa rodzaje służebności: gruntowe i osobiste, a dopiero od 3 sierpnia 2008r. pojawiła się służebność przesyłu. Z tych względów w niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy dotyczące zasiedzenia służebności gruntowej – art. 292 k.c. – odpowiednio przepisy o nabyciu własności przez zasiedzenie, które wymagają spełnienia przesłanek: posiadanie nieruchomości w granicach służebności, upływ terminu zasiedzenia oraz istnienie trwałego i widocznego urządzenia. Zgodnie bowiem z treścią art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Przesłanką nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie jest, tak jak w wypadku nabycia przez zasiedzenie własności rzeczy, jej posiadanie. Jednak dla służebności ustawodawca unormował w sposób szczególny tę przesłankę stosując w art. 352 § 1 k.c., iż kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności.

-Nie jest konieczne wykazanie nieruchomości władnącej, bo służebność przesyłu, w przeciwieństwie do służebności gruntowej nie została powiązana z nieruchomością władnącą (uchwała SN z 27.06.2013r., III CZP 31/12, Lex nr 1324958). Przy służebności przesyłu kategoria „nieruchomości władnącej” w ogóle nie występuje.

-Posiadanie przy zasiedzeniu służebności gruntowej nie jest tożsame z posiadaniem prowadzącym do zasiedzenia własności nieruchomości. Wystarczające jest faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, zaś władanie w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne (m.in. orz. SN z 31.05.2006r., IV CSK 149/05). Stosuje się tu odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy. Nie wchodzi tu w rachubę posiadanie samoistne, lecz posiadanie w zakresie odpowiadającym treści służebności (uchw. SN CZP 87/13 z 08.04.2014r., Legalis nr 797812)

W niniejszej sprawie nabycie nastąpiło w dobrej wierze, bo podstawą wejścia w posiadanie były legalne decyzje, które nie były kwestionowane, nadal funkcjonują w obrocie prawnym. A państwowa osoba prawna weszła w to posiadanie jako podmiot prawa cywilnego a nie w ramach imperium władzy państwowej.

Reasumując, należy wskazać, iż nabycie w drodze zasiedzenia uprawnienia do służebności przesyłu przez uczestnika do nieruchomości wnioskodawcy, oznacza iż posiada on tytuł prawny do korzystania w określonym zakresie z tej nieruchomości i dlatego roszczenie wnioskodawcy o ustanowienie służebności przesyłu na jego nieruchomości na rzecz uczestnika jest bezzasadne.

2/. zakres wniosku nie został należycie sformułowany, nie zawiera koniecznej do ustanowienia służebności przesyłu strefy ochronnej. Tu Sąd teoretycznie mógłby określić wnioskodawcy określony termin na jej wskazanie, a w przypadku niewykonania nałożonego zobowiązania, zawiesić postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

W niniejszej sprawie okazało się to jednak zbędne, z uwagi na trzecią z przyczyn oddalenia wniosku wskazaną poniżej.

3/. wniosek nie został udowodniony.

Wnioskodawca jako inicjator postępowania powinien złożyć dokument w postaci mapy odpowiadającej wymogom, pozwalającym aby być wraz z orzeczeniem sądu podstawą do ujawnienia służebności w księdze wieczystej, ewentualnie wnioskować o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, który sporządzi taką mapę. Wnioskodawca będąc fachowo reprezentowany nie uczynił tego. Wyraźnie pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył na rozprawie, że popiera wniosek o ustanowienie służebności przesyłu w kształcie wskazanym w piśmie wszczynającym postępowanie i podtrzymuje wnioski dowodowe zgłoszone w tym piśmie, a żadnych innych dodatkowych nie zgłasza. Nie zmienił zdania nawet po uprzedzeniu przez przewodniczącą, że zamierza zamknąć rozprawę w celu rozważenia możliwości wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie ewentualnie postanowienia wstępnego co do zarzutu zasiedzenia. Nie zgłosił też zarzutów do protokołu rozprawy.

Sąd nie jest zobligowany dopuszczać dowody z urzędu w każdym rodzaju postępowania nieprocesowego, gdy inicjatywa dowodowa uczestników się wyczerpała, a pozostały do wyjaśnienia okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, tak jak tu zakres służebności. W postępowaniach takich jak np. stwierdzenie nabyci spadku, sąd z urzędu ustala właściwego spadkobiercę i nie jest w tym zakresie związany wnioskiem inicjatora postępowania i podejmuje w tym zakresie pełne postępowanie dowodowe jakie uzna za konieczne, ale już np. nieważność testamentu co do zasady bada na zarzut uczestnika postępowania i w zakresie zgłoszonych wniosków dowodowych, wyjątkowo tylko dopuszczając dowody z urzędu. W sprawach o podział majątku wspólnego, dział spadku – sąd z urzędu ustala skład i wartość majątku wspólnego i masy spadkowej, prowadzi też postępowanie dowodowe w tym zakresie także z urzędu, podobnie jak przy rozliczaniu nakładów z majątku wspólnego na majątki odrębne, bo taki obowiązek wynika wprost z przepisów, ale już nie ustala z urzędu nakładów z majątku odrębnego uczestników na wspólny, bo przepisy tego sądowi nie nakazują, nie prowadzi więc w tym zakresie postępowania dowodowego z urzędu, w takim przypadku mają zastosowanie reguły dowodzenia przewidziane w postępowaniu procesowym stosowane odpowiednio w postępowaniu nieprocesowym poprzez art. 13 § 2 k.p.c., w tym art. 6 k.p.c. W sprawie o stwierdzenie zasiedzenia, sąd też jest związany wnioskiem co do przedmiotu zasiedzenia, co do okresu biegu zasiedzenia związane nie jest pełne, ale już co do osoby na którą rzecz zasiedzenie ma nastąpić wniosek powinien to wskazywać, a jeśli ustalenia sądu (co do nabywcy) są odmienne niż wnioskowane przez wnioskodawcę czy kogoś z uczestników postępowania, wniosek powinien być oddalony.

Biorąc to wszystko pod uwagę Sąd doszedł do wniosku, że nawet jeśli nie podzielić zasadności zarzutu o nabyciu przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu w dobrej wierze po upływie 20 lat, to i tak wniosek o ustanowienie służebności przesyłu powinien być oddalony jako nienależycie sformułowany, a co najważniejsze nieudowodniony.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 520 § 1 k.p.c. Wskazać należy, że przewidziane w § 2 i 3 art. 520 k.p.c. wyjątki od w/w zasady dotyczącej zwrotu kosztów w postępowaniu nieprocesowym nie mają charakteru obligatoryjnego i nawet uznając, że strony były w różnym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, Sąd nie jest obowiązany do odstąpienia od zasady ogólnej. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 2 lutego 2012 r., II CZ 150/11, wyrażonej w art. 520 § 2 k.p.c. reguły stosunkowego rozdzielania kosztów postępowania lub obciążenia nimi jednego uczestnika nie można wyklądać jako obowiązku sądu bezwzględnego obciążenia uczestnika tymi kosztami zawsze gdy stopień zainteresowania uczestników wynikiem postępowania jest różny lub występuje sprzeczność interesów. Wskazuje na to formuła przepisu, gdzie ustawodawca posłużył się terminem "sąd może". Potrzebę odstąpienia od zasad ogólnych dotyczących kosztów oprócz przesłanek określonych w w/w przepisie,

winny uzasadniać również okoliczności sprawy (II CZ 150/11, LEX nr 1254658). Sąd doszedł do wniosku, iż na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego nie zachodzą podstawy do odstąpienia od ogólnej zasady wyrażonej w powołanym przepisie, choćby dlatego, że postępowanie zakończyło się szybko po zaprezentowaniu stanowisk stron, na pierwszym terminie rozprawy zaraz po doprecyzowaniu wniosków dowodowych zgłoszonych i popieranych przez wnioskodawcę będącego fachowo reprezentowanego w toku postępowania, bez dodatkowych kosztów związanych z opiniami biegłych, a w zasadzie jednego biegłego ds. wyceny, bo wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety celem sporządzenia odpowiedniej mapy przedstawiającej przebieg służebności, takiej jaka jest wymagana do ujawnienia w księdze wieczystej, wnioskodawca nie zgłosił, a to na nim spoczywał ciężar dowodzenia w tym przedmiocie, bo sąd nie ma obowiązku działać w tym zakresie z urzędu, zwłaszcza, że żądanie wniosku nie było należycie sformułowane - nie zawierało nawet odpowiedniego sprecyzowania przebiegu służebności, wskazania pasa ochronnego.